

УдАС Вх. № 353/18. 05. 2018 г.

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационния труд на Небойша Йотов,

докторант в задочна форма обучение на тема:

„МЕТОДОЛОГИЯ НА СПОРТНО-РЕКРЕАЦИОННИТЕ И АНИМАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ ПРИ 30-40 ГОДИШНИ ЖЕНИ”

за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

в професионално направление 7.6. Спорт,

Теория и методология на спортната наука

Научен ръководител: проф. д-р Валентин Гърков

Рецензент: доц. д-р Валентин Владимиров

Пред научното жури е представен дисертационен труд с обем от 256 стр., 55 таблици, 34 фигури, 2 схеми и 4 приложения. Проучени са 256 литературни източници, от които 101 на кирилица, 155 на латиница и 9 интернет източници. Цитиранията са отразени коректно.

Още в самото начало на моята рецензия искам да изтъкна, че повечето от моите бележки, направени от мен по време на вътрешната защита са взети в предвид и отразени в крайния вариант на дисертационния труд.

Проблемът за запазването и укрепването на здравето е един от най-важните фактори за развитие на обществото.

Макар че продължителността на живота на жените в много страни е подълга, за разлика от мъжете, поради многобройни здравни и социални фактори, според статистическите данни на Световната здравна организация, болшинството от жените в целия свят имат различни здравословни проблеми като сърдечно-съдови заболявания, затлъстяване, рак, диабет, депресия и други психически неврологични разстройства. Качеството на живот е по-ниско при жените, което допълнително затруднява тяхното здравословно състояние.

Особен интерес представляват жените на възраст между 30-40 години, които изпълняват разнообразни семейни, репродуктивни, възпитателни и други дейности.

В този смисъл едно от големите достойнства на представения ни за обсъждане дисертационен труд е насочване на усилията към изследване на възможностите на спортно-рекреативните програми за подобряване на функционалния статус при жени на възраст 30-40 години.

В първа глава „Теоретични основи на проблема“, подглава I.1. „Въведение в понятийния апарат и основи на спортно - рекреационните и анимационни дейности“ е направен опит за дефиниране на понятията „рекреация“ и „анимация“ според схващанията на разгледаните автори. Във втората подглава са разгледани „Възrastови и антропологични характеристики при 30-40 годишни жени“. В подглава I.3. „Методология и приложни аспекти на спортно рекреационни и анимационни програми“ е изяснена методиката на рекреацията и анимацията като приложна научна дисциплина. В същата подглава са разгледани и въпросите свързани с: „Организация на спортно - рекреационни и анимационни дейности при 30-40 годишни жени“, „Трансформационни процеси в спортно-рекреационните и анимационни дейности“, „Модели и моделиране в спортно-рекреационните и анимационните дейности“, „Спортно-рекреационни и анимационни модели с аеробна насоченост“, където са разгледани „Здравно-превантивни характеристики на аквааеробика като спортно-рекреационен и анимационен модел от аеробна насоченост“, „Характеристики на скандинавското ходене като спортно рекреационен и анимационен модел от аеробна насоченост“ и „Характеристики на физкултурата на работното място FIT-BALL като спортно-рекреационен и анимационен модел“.

Първа глава завършва с подглава I.5. „Обобщение на литературния обзор и формулиране на научния проблем и хипотеза“. Според мен тази подглава трябва да бъде номерирана като I.4., защото в съдържанието и дисертацията тази номерация липсва. На основание направения литературен обзор, теоретичен анализ и постановката на проблема, според мен, правилно е формулирана хипотезата на изследването, а именно: „Чрез прилагането на нова спортно-рекреационна и анимационна методология ще се подобри състоянието на антропологичния статус при 30-40-годишни жени“.

Втора глава – „Цел, задачи, методика и организация на изследването“:

Актуалността на поставения проблем, ясно определената цел и конкретно поставените задачи, както и правилната методика на изследване формират предпоставките и достойнствата на научния труд на г-н Небойша Йотов.

За доказване на правотата на своята хипотеза, решаването на основните задачи и постигането на целта дисертантът използва група от 84 жени на възраст 30-40-години, разделени в 2 експериментални и 1 контролна групи, от гр. Димитровград (Сърбия) съобразно използваната спортно-рекреационна и анимационна програма (аквааеробика, скандинавско ходене и физкултура на работното място) със съответните характеристики.

За решаване на основните задачи и постигането на целта е използвана комплексна методика. Методите са описани подробно: анализ на литературни източници, които отразяват практическия опит; теоретичните и научно-приложните изследвания, свързани със спортно-рекреационните и анимационни дейности; педагогическо наблюдаване и хронометраж; метод на антропометрични измервания; метод на оценка на телесна композиция – биоелектричен импеданс; тестови метод за оценка и контрол; педагогически

експеримент; статистически методи - вариационен анализ (описателна статистика), критерия на Стюдънт (t-test) и сравнителен анализ (ANOVA1).

Изследването е проведено в три етапа в периода от 2014-2017 година. Етапите са описани подробно.

В **трета глава** „Анализ на резултатите” е направен вариационен анализ на морфологичните показатели и вариационен анализ на двигателните характеристики и функционалните показатели. Извършен е и сравнителен анализ, където са изяснени количествените промени между началното и финалното измерване на морфологичните характеристики, количествените промени между началното и финалното измерване на показателите на телесния състав, количествените промени между началното и финалното измерване на моторните (двигателни) характеристики, количествените промени между началното и финалното измерване на функционалните характеристики. Освен това има и сравнителен анализ на резултатите на антропологичните особености на контролната група К (физкултура на работното място), и експерименталните групи Е1 и Е2 (аквааеробика и скандинавско ходене), както и сравнителен анализ на резултатите на контролната група К и експерименталните групи Е1 и Е2 на функционалните характеристики на началното и финално измерване.

Обобщавайки посоченото до тук, бих желал да формулирам основните достойнства на дисертационния труд според мен:

1. Проблемът и темата са актуални и значими.
2. Спортно-рекреационни и анимационни дейности (физкултура на работното място, аквааеробика и скандинавско ходене) представляват добър инструмент за ефективно поддържане и усъвършенстване на антропологичния статус и изграждане на здравословен начин на живот при 30-40-годишни жени.
3. Теоретичната и практическа значимост на изследването се състои в многопластивия анализ на признаците за физическото развитие което може да послужи за изграждане на различни оценки и обобщения в много направления на усъвършенстване на методологията на спортно-рекреационни и анимационни програми;
4. Представен е модел на спортно - рекреационните и анимационни трансформационни процеси като структурна система;
5. Дисертацията е много добре онагледена с 55 таблици, 34 фигури, 2 схеми и 4 приложения, свързани с литературния обзор по темата.

В **четвърта глава** на дисертационния труд са формулирани шест извода и четири препоръки, от които най-ценното според мен е направеният извод, че „Спортно-рекреационни и анимационни дейности (физкултура на работното място, аквааеробика и скандинавско ходене) представляват добър инструмент за ефективно поддържане и усъвършенстване на антропологичния статус и изграждане на здравословен начин на живот при 30-40-годишни жени”.

Изяснена е и научната и практическата значимост на изследването, като най-важното, според мен, е „Представен е модел на спортно - рекреационните и анимационни трансформационни процеси като структурна система”.

В дух на критичност може да се посочи, че в дисертационния труд има допуснати дребни граматически грешки, като сливане на думи с предлози и др. Препоръчително е таблиците да бъдат представяни цялостно на една страница, а не да бъдат пренасяни от една страница на друга (таблици 20 и 25). Таблиците на 203 и 204 страница не са описани.

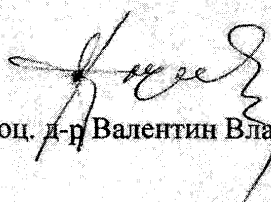
Като документация по докторантурата са представени: автореферат, необходимите документи и заповеди, автобиография, вътрешни рецензии, списък на публикациите и публикации.

Целият научен труд е написан на много добър академичен език, което говори добре за научната ерудиция на автора. Той компетентно анализира данни от научните си изследвания и борава свободно със статическите методи и научната терминология в областта на спорта.

Въз основа на гореизложеното, убедено предлагам на уважаемото научно жури да присъди на г-н Небойша Йотов образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 7.6. Спорт, Теория и методология на спортната наука.

София, 2018

Рецензент:

(доц. д-р Валентин Владимиров)